

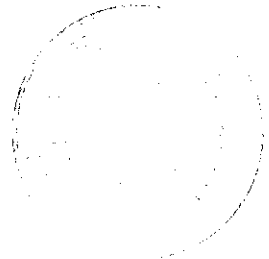
TELEFON NO: 0212 292 20 00
DİZİNİ BİRİMİ: İÇİŞİLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 26 Nisan 2012
Sayı: 350

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ceza Muhakemesi Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim. 25.04.2012

Av. Mahmut TANAL
CHP İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tell Komisyon	-Anayasa-			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	16 Mayıs 2012		E. No: 21562	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
TBMM BAŞKANI				

GENEL GEREKÇE

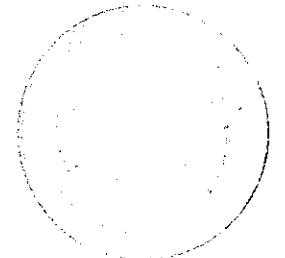
Türkiye Cumhuriyetine vatandaşlık bağıyla bağlı her bir bireyin seçme ve seçilme hakkı mevcuttur. Bu hak, insan hakları ve demokrasinin vazgeçilmez bir özelliğidir. 18 yaşını dolduran her bir vatandaş seçme ve seçilme hakkına sahiptir. Temsili demokrasilerin en önemli özelliklerinden birisi de vatandaşların kendini yönetecek kişileri, kendi hür iradeleriyle seçme hakkıdır. Bu vesileyle, toplumun iradesi parlamentoda tecelli etmektedir.

Toplumun seçme hakkını kullanarak, kendini temsil etmesi için seçip, parlamentoya göndermiş olduğu ve yine vatandaşlık hakkı olan seçilme hakkı vesilesiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne parlamenter olarak seçilenler, haklarında herhangi bir ceza, nihai mahkeme kararı olmamasına rağmen, temsili demokrasiye zarar veren bir şekilde temel hakları olan seçilme haklarını kullanamamaktadır. Türkiye'nin de taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. Maddesinde "**Adil Yargılanma Hakkı**" başlığı altında "Herkes, kişisel hak ve yükümlülükleri ile hakkındaki bir suç isnadının karara bağlanmasında, hukuken kurulmuş bağımsız ve tarafsız bir yargı yeri tarafından, makul bir sürede, adil ve aleni olarak yargılanma hakkına sahiptir. Karar aleni olarak açıklanır. Ancak duruşmayı izleyenler ve basın mensupları, çocuk ve gençlerin menfaatlerini veya tarafların özel yaşamlarını korumanın gerektirmesi halinde ve adaletin zarar göreceği özel hallerde mahkemenin kesinlikle gerekli olduğuna inandığı ölçüde, demokratik bir toplumdaki genel ahlak, kamu düzeni veya ulusal güvenlik amacıyla duruşmanın tamamından veya bir bölümünden çıkarılabilir. **Hakkında suç isnadı bulunan bir kimse, hukuka göre suçlu olduğu kanıtlanıncaya kadar masum sayılır.**" denmektedir.

Masumiyet karinesi göz önüne alındığında bir bireyin beraat edebilmesi için masum olduğunun anlaşılması şart değildir. Bu hususta önemli olan kişinin suçlu olduğunun anlaşılmamış olmasıdır. Bu vesileyle "ihtimal" düşünülerek vatandaşların aleyhine karar verilmesi engellenmektedir. Bu yolla hukuk bireyi korumaktadır. Bu bağlamda hareket edildiğinde, tutuklu milletvekillerine karşı verilmiş herhangi bir nihai mahkeme kararı bulunmamasına, suçun sabitlenmemesine karşın, **seçilme hakları** ihlal edilmekte ve parlamento çalışmalarına katılım sağlayarak **kamu yararına** işler yapması engellenmektedir. Ayrıca Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne yasal ve demokratik seçim vesilesiyle üye olarak seçilenlerin artık kaçma, saklanma ve delilleri karartma şüphelerinin de ortadan kalktığının dikkate alınması gerekmektedir.

Bu bağlamdan yola çıkarak, hakkında kesinleşmiş, sabitlenmiş nihai mahkeme kararı bulunmayan bireyler, yasal ve demokratik bir seçim sürecinden geçtikten sonra parlamento çalışmalarına katılım sağlamalı ve yargılamaları tutuksuz olarak devam etmelidir.

Bu gerekçeyle; Ceza Muhakemesi Kanununun 108 inci maddesinin son fıkrasına "Tutuklu bulunan şüpheli veya sanık, milletvekili olarak seçildiğinde derhal salıverilir. Yargılama tutuksuz olarak devam eder." ifadesinin eklenmesini teklif ediyorum.

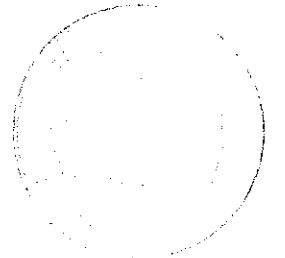

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 108 inci maddesinin son fıkrasına “Tutuklu bulunan şüpheli veya sanık, milletvekili olarak seçildiğinde derhal salıverilir. Yargılama tutuksuz olarak devam eder.” ifadesi eklenmesi öngörülmektedir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

CEZA MUHAKEMESİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/12/2004 tarihli 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 108 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Tutuklu bulunan şüpheli veya sanık, milletvekili olarak seçildiğinde derhal salıverilir. Yargılama tutuksuz olarak devam eder.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

